

II. TEXT AND APPARATUS

<ANNALES BARENSES>

- 1 Anno 605^a. Obitus sancti Gregori pape. Focas
regnauit annis octo.
- 2 Anno 612^a. Domitianus regnauit annis quindecim,
5 Eraclius xxui.
- 3 Anno 782^a. Hoc anno Carolus rex celebrauit sanc-
tum Pasca in Roma, et baptizatus est Pipinus filius ejus
ab Adriano papa.
- 4 Anno 902^a. Hoc anno descendit Abraam rex Sara-
10 cenorum in Calabriam, et mortuus est in Cosentia in ec-
clesia sancti Pancratii.
- 5 Anno 924^a. Hoc anno Orie capta est a gente Sa-
racenorum mense julio; et obitus Eusebii in Clauso.
- 6 Anno 928^a. Hoc anno comprehendit Michael rex
15 Sclauorum ciuitatem Sipontum mense julio, die sancte Fe-
licitatis, secunda feria, indictione quintadecima.
- 7 Anno 929^a. Hoc anno Tarentum captum est a gente
Saracenorum, mense augusti in solemnitate sancte Marie.
- 8 Anno 931^a. Hoc anno obiit Ambrosius mediolanen-
20 sis antistes.
- 9 Anno 949^a. Hoc anno intrauerunt Hungari in Ita-
liam, et ierunt usque ad Idrontum. Et fuit interitus
boum. Et Platipodi obsedit Cupersanum.

 1 <ANNALES BARENSES> Pertz om. PU 5 Eraclius xxui om. U
 14 Michael scripsi Itachael PU 22 ierunt: uenerunt U
 interitus: introitus P boum om. U

- 10 Anno 979^a. Hic inchoatum est monasterium ba-
 ~~ rense sancti Benedicti a domino Hieronymo uenerabili
 25 abbate.
- 11 Anno 981^a. Hoc anno fecerunt bellum Sipontini
 ~~ et Asculenses in uado Somilo.
- 12 Anno 996^a. Hoc anno obsessa est Materies tri-
 ~~ 30 bus mensibus currentibus ab iniqua gente Saracenorum,
 et in quarto mense -- id est septembris -- per uim inde
 eam comprehendenderunt; in qua quedam femina filium suum
 comedit.
- 13 Anno 1003^a. Hoc anno obsessa est ciuitas Bari
 ~~ 35 a Saphi apostata atque caiti, et perseverauit ipsa ob-
 sidio a mense majo usque ad decimum Kalendas octobris;
 et liberata est per Petrum ducem Venetiarum, bone me-
 morie.
- 14 Anno 1011^a. Hoc anno rebellauit Longobardia
 ~~ 40 cum Mele ad ipsum Curcua mense majo nono die intrante;
 et fecerunt bellum in Bitekte ubi multi Barenses ceci-
 derunt. Et Ismael fecit bellum in monte Peloso cum
 ipsis Grecis, et cecidit illic Patiano.
- 15 Anno 1013^a. Hoc anno obsessa est Bari a cate-
 ~~ 45 pano Basilio cognomento Sardoniti, undecimo die astante
 mense aprilis, et completis diebus sexagintauno fecit

 27 bellum -- Asculenses: Sipontini et Asculenses bellum P
 31 septembris: decembri U 32 eam comprehendenderunt inv. P
 40 ipsum: sum add. U Barenses: barinenses P 43 Patia-
 no scripsi Pasiano PU 45 Sardoniti: -donti U 46 sexa-
 gintauno scripsi -umum PU

pacem cum ipsis, et ipse intravit castellum Bari, ubi
sedes est nunc grecorum magnatum.

16 Anno 1021^a. Hic fecit prelum Basilius Bujano
50 cum Francis, et uicit illos in ciuitate Canni.
17 Anno 1027^a. Hoc anno descendit Ispochitoniti
in Italiam cum exercitu magno -- id est Russorum, Guan-
dalorum, Turcorum, Bulgarorum, Vlachorum, Macedonum,
aliorumque -- ut caperet Siciliam, et Regium restaura-
55 tum est a Bujano catepano. Sed peccatis prepedientibus,
mortuus in secundo anno Basilius imperator, qui omnes
frustra reuersi sunt.

18 Anno 1035^a. Hic in Epiphania Domini obiit Bi-
santius episcopus, qui fuerat piissimus pater orfanorum,
60 et fundator sancte ecclesie episcopatus barensis, et
cuncte urbis custos ac defensor, atque terribilis et
sine metu contra omnes Grecos. Et electus est in ipso
episcopatu ab omni populo Romualt protospatharius, et
in mense aprilis uocauit eum ad se imperator in exilium
65 Et quinto idus intrante augusto electus est Nicolaus.

19 Anno 1040^a. Hic nono die intrante <mense> ja-
nuarii obiit Nikyforus qui et Dukyano catepanus in ciui-
tate Asculo; et quinto die intrante mense maji occisus
est Michael criti, qui uocatur Kirosfacti, sub castello

49 magnatum: -tis P 53 Bulgarorum: Vul- P bur- U
55 Bujano: uulcano PU 59 fuerat: fuit U 60 episcopa-
tus om. U 66 <mense> supplevi 67 Dukyano: dulkyano P
dulchiano U 68 et: ut P in U 69 criti: cati U

- 70 Mutule ab ipsis conteratis, et septimo die astante uenerunt omnes in ciuitate Bari cum Argiro filio Meli. Tunc ipse Argiro sauciauit Musondo qui erat primus inter eos, et ligatis manibus misit eum in carcere cum Joanne stonense; et omnes conterati dispersi sunt.
- 75 20 Anno 1041^a. Hic uenit a Sicilia in Longobardia Michael protospatharius et catepanus qui et Dukyano junior. Mense nouembri intrauit in Bari, qui et jussit in patibulo furce appendi quatuor homines super murum buttonatum.
- 80 21 Mense martio, decimoseptimo die intrante, factum est prelum Normannorum et Grecorum juxta fluuium d'Vlibentis et ceciderunt ibi multi Russi et Obsequiani. Ipse uero Dukyano cum reliquo exercitu qui remanserat ex ipso prelio fugam petierunt in montem Pelosum.
- 85 22 Deinde mense maji, collectis in unum omnibus Grecis apud montem Majorem juxta fluuenta Aufidi, initiatum est prelum quarto die intrante, ubi perierunt plurimi Natoliki et Obsequiani, Russi, Trakysi, Calabrisi, Longobardi, capitinates; et Angelus presbyter episcopus
- 90 trojanus atque Stephanus acherontinus episcopus ibi interfecti sunt. Nam nempe ut dictum est ab omnibus qui

 75 Longobardia: lombardia U 76 Dukyano: dulkiano U
 77 et jussit: eiussit U 80 die om. U 81 prelum: bellum P d'Vlibentis: dulibentis PU 83 Dukyano: dulkiano U
 85 mense majii collectis: collectis mense maii U 87 ubi:
 et add. P 88 Trakysi: trachici U Calabrisi: colabrisi P
 calabrici U

hec nouerunt, haud plures quam duo milia Normanni fuerunt,
Greci uero decem et octo milia exceptis seruitoribus.

23 Hinc rediens Michael confusus, cum paucis relic-
95 tis semiuiuis pro pauore Normannorum seuientium, scripsit
ad Siciliam, et uenerunt ipsi miseri Macedones et Pauli-
kani et Calabrenses. Et collectis insimul cum reliquis
in catuna montis Pilosi, tunc descendit catepanus filius
Bujano in Apuliam; Michael rediit ad Siciliam, iubente
100 imperatore, unde uenerat.

24 Anno 1042^a. Hoc anno, tertia die intrante mense
septembri, Grecorum exercitus descenderunt ex monte Pi-
losos, et Normanni ex castello Siricolo. Inter duos mon-
tes inierunt conflictum maximum, in quo omnes miseri Ma-
105 cedones ceciderunt, et pauci de reliquo remanserunt exer-
citu. Ibi quippe et Bujano uiuus captus et portatus est
per totam Apuliam usque Beneuenti patriam. Nam ut ajunt
ueraciter qui in ipso bello inuenti sunt, Normanni sep-
tingenti et Greci decem milia fuerunt.

110 25 Postmodum peracto bello tertio jam dicto, inie-
runt pactum cum ipsis Franchis Materianenses et Baren-
ses, dum non esset qui ex ipsorum manibus eos eriperet.
Deinde mense februarii Normanni et ciues barisani elege-
runt Argiro, qui et Meli, principem et seniorem sibi.

115 26 Mense aprilis descendit Maniaki in Tarentum, qui

92 haud: aut U 99 Bujano: budiano PU 106 et Bujano:
et bugiano P ebugiano U 110 jam dicto om. P 111 Baren-
ses: barinenses P 115 Maniaki: manichi PU

et magister, et coadunauit omnem exercitum Grecorum, et fecit suda in loco qui dicitur Tara. Tunc scripsit Argiro in Auersam ad ipsos Normannos, et in Melfiam, et omnes uenientes quasi septem milia in Mutulam. Tunc
 120 ipse iniquus Maniaki una cum cuncto agmine, hostium pauore nimio exterriti, noctu fugientes reclusi sunt in Tarentum. At ipsi Normanni, cum starent ante portam terraneam querentes pugnam, et minime esset qui eis per- cunctaret, depredauerunt totam terram Orie. Et sic re-
 125 uersi sunt ad sua.

27 Mense quidem julio miseri Juuenatienses, per-
 acto federe cum ipsis Grecis manentibus in Trane, ipse princeps Argiro circumdedit eandem miseram Juuenatiam cum Normannis et Barensibus, et -- heu flebilis! --
 130 tertia die sue obsessionis, per uim capta est et expo- liata omni suppellectili. Et Greci neconon interfecti in eadem sunt, ni fallor xui. Populum uero ipse prin- ceps uirorum ac mulierum multa prece liberauit ex Nor- mannorum manibus.
 135 28 Postea uero, dum Tranenses non acquiescerent Baresanis malum ingerere, ultima hebdomada mensis julii, ipse princeps cum Normannis et Barensibus obsederunt eam

 117 Argiro: -ri U: 119 uenientes: uenerunt SNL 120 Ma-
 niaki: maniki U 121 noctu: -te U 123 minime: mime U
 percunctaret: -rent P 125 sua: suam P 126 julio: iu-
 nii P 127 manentibus: mantibus U 128 circumdedit:
 -sedit P 129 heu: eo U 131 ni fallor xui om. U
 133 prece: preces P 136 julii scripsi iunii PU
 137 cum om. U

trigintasex diebus; quam preliis uel aliis calamitatis
angustiauit eandem fortiter, nam talem turrem ex
140 strue lignorum ibidem componere fecit qualis humanis
obtutibus nusquam uisa est modernis temporibus.

29 Sed ipse Argiro, suspectis imperialibus litteris
federatis et patriciatus antipatus uel uestati honoribus,
jussit argumenta incendi omnia. Et sic reuersi
145 Barum, laudem dixerunt sancto imperatori Constantino
Monomacho cum suis conciuibus.

30 Hactenus facti talia; nunc ad Maniaki impietatem
reducam articulum. Igitur remotis, ut dixi, Normannis
ab ejus finibus, conglobato in unum exercitu, mense ju-
150 nio Maniaki sub nocte una ad Materiem ciuitatem profec-
tus est, ubi quantos per segetes et undecumque homines
cepit ante, coram materialis oculis plusquam ducentos
occidi fecit impius. Similiter secunda profectione in
Monopolim iniquus facere non timuit.

155 31 Anno 1043^a. Hoc anno mense septembris descendit
Tubaki protospatharius, et Pardus patricius, et Nicolaus
archiepiscopus in Idruntum cum chrisubule et sympathia.
Tunc ipse iniquus Maniaki, pacifica fraude eis obuiam
exiens, statim occidi jussit Pardum gladio, et Tubaki
160 retrudi in custodia, quem mense octobris occidi similiter
fecit.

141 obtutibus: oculis U 143 antipatus: an cathepanus U
144 omnia om. U sic om. U 145 Barum: bari U laudem:
latude P ad laudem U 148 dixi: dixeru U 152 cepit: ca-
piat U ducentos: -tum U 153 fecit: fecerat P 155 sep-
tembris: -bri U 157 in om. U chrisubulo: chrisibullio P
simpathia: -tia U

<ANNALES LUPI PROTOSPATHARII>

- 32 A transitu sancti Gregorii pape anni ducenti
 quinquaginta duo, anni Domini octingenti quinquaginta
 quinque, indictione tertia.
- 5 33 Anno 860^a. Indictione 8^a. Hoc anno comprehensa
 est ciuitas Barum ab imperatore constantinopolitano.
- 34 Anno 861^a. Indictione 9^a. Hoc anno mortuus
 est Michael imperator, et surrexit Basilius parakenume-
 nus ejus, et regnauit annis xxi ipse solus et nouem cum
 10 filiis.
- 35 Anno 866^a. Indictione 14^a. Hoc anno intrauit
 Ludouicus imperator Beneuentum.
- 36 Anno 867^a. Indictione 15^a. Hoc anno incensa
 est Matera a Ludouico imperatore. Et idem Ludouicus
 15 imperator intrauit ciuitatem Oriam.
- 37 Anno 868^a. Indictione 1^a. Hoc anno exierunt
 Agareni a Baro ciuitate per Francos tertio die intrante
 mense februarii. Eodemque anno comprehensus est predic-
 tus Ludouicus in Beneuento.

 1 <ANNALES LUPI PROTOSPATHARII> Pertz Lupi Protospatae rerum
 in Regno Neapolitano gestarum ab anno Sal. 860. vsque ad 1102.
 breve chronicon S Chron: Lupi Protospat(ar)j ... N 5 860;
789 ART 6 Barum; Barium P Bari L constantinopolitano SNL
CMART 7 Indictione 9^a; PUS om. NL 8 parakenumenus;
 parastenumenus PU parascenumenus SN himenus L 9 ejus om. U
 filius eius S parens eius L nouem; octo U 10 filiis;
 suis add. SNL 13 incensa; incesa L 14 Ludouicus om. SNL
 Ludouicus imperator inv. P 15 Oriam; Oriam P Oriae U Orie L
 18 mense: mensis SL februarii: Septembris L

- 20 38 Anno 875^o. Indictione 8^a. Hoc anno intrauerunt
Greci in Barum mense decembris die Natalis Domini, feria
tertia; Gregorius stratigo, qui et bajulus dicebatur.
- 39 Anno 880^o. Indictione 13^a. Hoc anno exierunt
Agareni de Tarento.
- 25 40 Anno 884^o. Indictione 2^a. Hoc anno surrexit
Ajo princeps mense octobris.
- 41 Anno 885^o. Indictione 3^a. Hoc anno mortuus est
Basilius imperator, et ceperunt regere Leo et Alexander
filii ejus, annis uigintisex soli et cum eo annis nouem.
- 30 42 Anno 886^o. Indictione 4^a. Hoc anno facta fuit
perditio in Baro mense junii quando princeps fecit pre-
lium cum stratigo Trapezi et Grecis.
- 43 Anno 890^o. Indictione 8^a. Hoc anno obiit Ajo
princeps et surrexit Vrsus frater ejus.
- 35 44 Anno 891^o. Indictione 9^a. Hoc anno intrauerunt
Greci Beneuentum mense octobris, et stratigo Sabbatichi
in Siponto mense junii.
- 45 Anno 894^o. Indictione 12^a. Hoc anno exierunt
Greci de Beneuento in mense augusti per Francos.
- 40 46 Anno 900^o. Indictione 3^a. Hoc anno descendit

 21 in om. NL Barum: Baro PU Bari L feria tertia om. U
 25 884: 883 U Indictione 2^a PUS inter lin. N om. L
 27 est om. U 28 Alexander: Alexius U 29 filii: filius U
 annis a. corr. in annos L soli: sol [.] U et om. NL eo:
 uero add. SNL 31 perditio: pro- S pre- L 32 stratigo:
 -co U 33 Indictione 8^a P 34 ejus: Indictioque quarta
add. U 37 junii: -o P 39 in mense: mensis L

Melisiano stratigo in Apulia.

- 47 Anno 901^a. Indictione 4^a. Hoc anno descendit
~~ Abrami rex Saracenorum in Calabriam et iuit Cosentiam
 ciuitatem et percussus est ictu fulguris.
- 45 48 Anno 912^a. Indictione 15^a. Hoc anno complentur
~~ ab obitu sancti Martini quingenti anni.
- 49 Anno 913^a. Indictione 1^a. Hoc anno coronatus
 Constantinus imperator filius prefati Leonis, qui regna-
 uit annis quadragintaseptem.
- 50 50 Anno 916^a. Indictione 4^a. Hoc anno exierunt
 Agareni a Gariliano. Et sunt anni trecenti quinquaginta
 quo intrauerunt Longobardi in Italiā sub Alboin rege
 eorum.
- 51 Anno 919^a. Indictione 7^a. Hoc anno explentur
 55 octoginta anni ex quo Agareni introierunt in Italiā.
- 52 Anno 920^a. Indictione 8^a. Hoc anno introierunt
 Hungari -- id est Hunni -- in Italiā mense februarii.
- 53 Anno 921^a. Indictione 9^a. Hoc anno interiit
 Vrsileo stratigo in prelio de Ascuso mense aprilis, et
 60 apprehendit Landolfus Apuliam.

41 Melisiano: -nus SN Meibitanus L 43 Abrami: Abraham S
 Abrahamus L Calabriam: -a L iuit: iit P 46 quingenti
 anni inv. S quinque anni PNL 47 Indictione 1^a PUS inter
lin. N om. L 48 prefati: praedicti S 49 annis: -ni NL
 51 a: de SNL 52 Alboin: Alboun S Albour N Albouino L
 54 Anno 919: Anno 916 SN annoque eodem L 55 octoginta:
 quadraginta S ex om. L introierunt: intrauerunt L
 57 Italiā: -a L 59 aprilis: -li P 60 Landolfus scripsi
 Nan- P Nadulfus U Pandolfum S Nandulfus N Andulph L Apuliam
scripsi Apuleo PUSN Asculum mg. N Apuleium L

- 54 Anno 924^a. Indictione 12^a. Hoc anno capta est
~~ Oria a Saracenis mense julii. Et interfecerunt cunctos
 mares, reliquos uero duxerunt in Africam, eos uenundantes.
- 55 Anno 926^a. Indictione 14^a. Hoc anno comprehen-
~~
 65 dit Michael sclauus Sipontum mense julii.
- 56 Anno 927^a. Indictione 15^a. Hoc anno fuit exci-
~~ dium Tarenti patratum, et perempti sunt omnes uiriliter
 pugnando; reliqui uero deportati sunt in Africam. Id
 factum est in mense augusti, in festiuitate sancte Marie.
- 70 57 Anno 929^a. Indictione 2^a. Hoc anno Landolfus
~~ et Guaimari principes intrauerunt in Apuliam.
- 58 Anno 936^a. Indictione 9^a. Hoc anno uenerunt
~~ Hungari in Capuam.
- 59 Anno 939^a. Indictione 12^a. Hoc anno obscuratus
~~ est sol, et apparuerunt stelle mense julii astante tres
 dies, feria tertia, hora tertia, luna uigesimanona.
- 60 Anno 940^a. Indictione 13^a. Hoc anno introie-
~~ runt Hungari in Italiam mense aprilis. Et in ipso anno
 factum est prelum in Matera a Grecis cum Longobardis
 80 cum stratigo Imogalapto, et necauit Pao in mari.

62 Oria: ciuitas add. L mense: -o P cunctos: -tas SN
 63 mares: mulieres SN reliquos uero: reliquosque L dux-
 runt: deduxerunt SL eos: cunctos SNL 65 sclauus: sclau-
 bus SNL mense: in mense P julii: -o P iunii U 68 Id S
 [-5-] P hoc L om. UN 69 in om. SL mense: -sis L
 70 Landolfus scripsi Nan- PN na- U Pandulfus S Nandulphus L
 71 Guaimari: grai mali U Guaymarius SL 73 in om. SNL Ca-
 puam: -a P 75 julii: -o P tres dies: tertia die U hora
 tertia: ad horas (hora L) tres SNL 77 introierunt: intra-
 uerunt UL 78 Hungari: uel Vnni add. SNL in ipso anno om.
SNL 80 necauit: negauit eum S Pao: Lao L

- 61 Anno 942^a. Indictione 15^a. Hoc anno obiit
Landolfus princeps decima die astante mense aprilis.
- 62 Anno 945^a. Indictione 3^a. Hoc anno ceciderunt
 Romanus et Vbo mense decembris. Et perierunt Hungari a
 85 rege Ottone.
- 63 Anno 946^a. Indictione 4^a. Hoc anno factum est
 homicidium in Baro, mense decembris, inter ciues.
- 64 Anno 947^a. Indictione 5^a. Hoc anno introie-
 runt Hungari in Italiā et perrexerunt usque Idruntum,
 90 et Platopodi obsedit ciuitatem Cupersani. Et fuit eodem
 anno interitus bouum per omnem terram.
- 65 Anno 950^a. Indictione 8^a. Hoc anno obsederunt
 Greci Asculum, et obtinuerunt.
- 66 Anno 951^a. Indictione 9^a. Hoc anno Malachiano
 95 fecit prelum in Calabria cum Saracenis, et cecidit.
- 67 Anno 955^a. <Indictione 13^a. Hoc anno> descendit
 Marianus patricius in Apuliam.
- 68 Anno 956^a. Indictione 14^a. Hoc anno incensi-
 sunt Marantius, Clemens et Excelsula in Baro.
- 100 69 Anno 960^a. Indictione 3^a. Hoc anno obiit Con-
-
- 81 obiit: obii U 82 Landolfus scripsi Nan- PU na- U Pandul-
 fus S Nandulphus L decima die inv. SNL astante om. SNL
 mense: -sis USN 83 Indictione 3^a PUS inter lin. N om. L
 84 Romanus: -ni NL et om. L decembris: -bri S perierunt:
 -run U 87 in Baro: Bari SNL inter ciues SCMART
 90 obsedit: sedit SL ciuitatem: in ciuitate SNL Cupersani:
 -num P Et om. U eodem: eo S 91 interitus bouum: bonus
 introitus SNL 93 et obintuerunt SCMART 94 Malachiano:
 -nus SNL 96 Anno -- Apuliam om. PU <Indictione...anno> sup-
plevi 97 in om. L 99 Clemens scripsi clemeri PU Cle-
 ri S Clēri N Clēm L 100 Indictione 3^a PUS inter lin. N om. L

stantinus imperator, qui regnauit annis quadragesima
septem, et surrexit Romano filius ejus. Et fuit pre-
lium inter Adralistum et Ismael.

70 Anno 961^a. Indictione 4^a. Hoc anno comprehensa
105 est insula Cretes a Grecis sub Romano mense martii, et
Trabomen capta est a Saracenis. Et obscuratus est sol.

71 Anno 963^a. Indictione 6^a. Hoc anno obiit Romano
imperator et eleuatus est Nichiforus, qui regnauit annis
septem. Et Otto rex intravit Romam. Et obscuratus est
110 sol.

72 Anno 965^a. Indictione 8^a. Hoc anno introiuit
Manuyli patricius in Siciliam, et mortuus est ibi.

73 Anno 966^a. Indictione 9^a. Hoc anno introiuit
Nichiforus magister in ciuitatem Bari. Et sunt anni
115 quadringenti ex quo intrauerunt Longobardi in Italiam.

74 Anno 967^a. Indictione 10^a. Hoc anno descendit
Otto rex et senex, pater Ottonis regis, qui pugnauit cum
Bulchassimo, Saracenorum rege, et interfecit eum.

75 Anno 969^a. Indictione 12^a. Hoc anno introiuit
120 Otto rex in Apuliam mense martii, et obsedit ciuitatem

 102 Romano: -nus USNL 104 comprehensa: capta SNL comprehensa
 -- Cretes: insula cretes comprehensa est U 105 mar-
 tii: -o PNL 106 Trabomen: Titabomen SNL 107 Romano:
 -nus SNL 109 obscuratus est sol: sol obscuratus est PNL
 112 Manuyli: manuli U Manuyci S Manuelis L mortuus est ibi:
 ibi mortuus est SNL 113 introiuit: intravit L 114 ma-
 gister om. U ciuitatem: -te P Bari: Baro P sunt: fuit L
 115 intrauerunt: introierunt S introuerunt N 118 Saraceno-
 rum rege inv. U 120 martii: -cio P

- Bari irrito conatu. Et in alio anno intrauit in Calabriam
mense octobris. Et sol obscuratus est in mense decembris.
- 76 Anno 970^a. Indictione 13^a. Hoc anno occidit
~~ Simischi Nichiforum imperatorem, et eleuatus est ille.
- 125 77 Anno 972^a. Indictione 15^a. Hoc anno pugnauit
~~ Atto filius Transmundi marcise cum quadraginta milibus
Saracenorum; caytus eorum Bucoboli uocabatur. Et uicit
Atto cum sexaginta suis, prosequens Agarenos usque Ta-
rentum.
- 130 78 Anno 973^a. Indictione 1^a. Hoc anno obiit Pas-
~~ sarus protospatharius.
- 79 Anno 975^a. Indictione 3^a. Hoc anno Ismael in-
terfектus est, et Zacharias Botuntum accepit.
- 80 Anno 976^a. Indictione 4^a. Hoc anno obsederunt
135 Saraceni Grauinam, irrito conatu. Et obiit Simischi im-
perator qui et Joannes, et ceperunt regnare Basilius et
Constantinus germani.
- 81 Anno 977^a. Indictione 5^a. Hoc anno incenderunt
~~ Agareni ciuitatem Orie, et cunctum uulgus in Siciliam
140 deduxerunt.
- 82 Anno 978^a. Indictione 6^a. Hoc anno mortuus
est Joannes episcopus, et surrexit Pao archiepiscopus.

121 Bari: Barum <u>P</u> irrito conatu <u>SCMART</u>	122 in <u>om.</u> <u>SNL</u>
126 marcise: marase <u>U</u> Marchisii <u>S</u> marcese <u>L</u>	127 caytus:
cartus <u>L</u> Bucoboli: -lus <u>S</u>	130 973: 977 <u>USN</u> 133 Botun-
butontem <u>P</u> Botitem <u>L</u> accepit: cepit <u>SNL</u> 134 obsede-	tum:
Saraceni <u>inv.</u> <u>U</u>	135 irrito conatu <u>SCMART</u> 136 Ba-
basulux <u>U</u> 139 Orie: -em <u>PN</u> 141 Indictione 6 ^a	silius: <u>P</u> post archiepiscopus <u>U</u> <u>om.</u> <u>SNL</u>

- 83 Anno 979^a. Indictione 7^a. Hoc anno occidit
~~
 Porfirius protospatharius Andream episcopum oretanum in
 145 mense augusti.
- 84 Anno 981^a. Indictione 9^a. Hoc anno fecit pre-
~~
 lium Otto rex cum Saracenis in Calabria in ciuitate Co-
 lumne, et mortui sunt ibi quadraginta milia paganorum,
 cum rege eorum nomine Bullicassimus.
- 150 85 Anno 982^a. Indictione 10^a. Hoc anno tradita
~~
 est ciuitas Bari in manus Calochiri patricii qui et Dal-
 fina, a duobus fratribus Sergio et Theophilacto, mense
 junii undecima die. Et Otto rex obiit Rome.
- 86 Anno 983^a. Indictione 11^a. Hoc anno compre-
~~
 155 hendit predictus Dalfina patricius ciuitatem Asculum
 mense decembris.
- 87 Anno 985^a. Indictione 13^a. Hoc anno descendit
~~
 Romanus patricius cum filio suo in Apuliam.
- 88 Anno 986^a. Indictione 14^a. Hoc anno comprehen-
~~
 160 derunt Saraceni sanctam Chiriachi ciuitatem, et dissip-
 uerunt Calabriam totam.
- 89 Anno 987^a. Indictione 15^a. Hoc anno occisus
~~
 est Sergius protospatharius a Barensibus mense februarii,

144 in om. SNL 147 Calabria: -am NL Columna: colunpa P
 -nae U Corruna S 148 paganorum: penorum NL Poe- S penorum
canc. paganorum a. m. inter lin. P 149 Bullicassimus:
 -nus U Bulcassino L 150 982: 942 L 151 est: esta U
 ciuitas Bari: barus PU manus: -nu PU 153 undecima:
 -mo N 154 comprehendit: ap- SL 155 predictus: -fatus L
 Dalfina patricius: Delphinus Francie L Asculum: Ascoli U
 159 Comprehenderunt Saraceni inv. U ciuitatem: -te L
 161 totam SCART

quintodecimo die. Et in ipso anno mortuus est Andra-
 165 listus a Nicolao criti mense augusti, quintadecima die.
 Et obscuratus est sol.

90 Anno 988^a. Indictione 1^a. Hoc anno depopula-
 ~~~ uerunt Saraceni uicos barenses, et uiros ac mulieres in  
 Siciliam captiuos duxerunt.

170      91        Anno 989<sup>a</sup>. Indictione 2<sup>a</sup>. Hoc anno <mense fe-  
 ~~~ bruarii> descendit Joannes patricius qui et Ammiropolus,  
 et occidit Leonem cannatum et Nicolaum critis et Porfirum.

92 Anno 990^a. Indictione 3^a. Hoc anno occisus
 ~~~ est Bubali et Petrus exubitus mense martii.

175      93        Anno 991<sup>a</sup>. Indictione 4<sup>a</sup>. Hoc anno fecit bel-  
 ~~~ lum Atto comes cum Saracenis in Tarento, et ibi cecidit  
 ille cum multis Barensibus.

94 Anno 992^a. Indictione 5^a. Hoc anno facta est
 ~~~ magna fames per omnem Italiam, et annone caritas.

180      95        Anno 993<sup>a</sup>. Indictione 6<sup>a</sup>. Hoc anno defunctus  
 ~~~ est Pao archiepiscopus, et Chrisostomus eleuatus est.

96 Anno 994^a. Indictione 7^a. Hoc anno obsessa
 ~~~ est Matera a gente Saracenorum tribus mensibus, et in  
 quarto mense comprehensa est ab eis.

-----  
 164 quintodecimo -- anno om. SNL      165 quintadecima die  
inv. U      167 Indictione 1<sup>a</sup> PUS inter lin. N om. L depopu-  
 lauerunt Saraceni inv. U      168 uicos: uiros PU      169 Sici-  
 liam: -a P duxerunt: deduxerunt L      170 <mense februarii>:  
 del (nel R) mese di Febrero ART [-6-] C      172 Nicolaum:  
 -laus PN      174 Bubali: -lus S exubitus: ex subitus P  
 178 facta est om. S      179 magna fames inv. U omnem: to-  
 tam SNL et annone caritas S cf. gran carestia CART  
 183 gente Saracenorum: Saracenis SNL in om. S      184 mense  
om. S comprehensa: capta S est om. S

- 185    97       Anno 997<sup>a</sup>. Indictione 10<sup>a</sup>. Hoc anno occisus  
 ~~ est tmarco Theodorus exubitus in ciuitate Orie a Smaragdo et Petro germanis.
- 98       Anno 998<sup>a</sup>. Indictione 11<sup>a</sup>. Hoc anno uenit  
 ~~ Busitu catus cum Smaragdo prefato in Barum mense octobris, et prefatus Smaragdus eques intrauit Barum per uim a porta occidentali, et exiit iterum. Tunc Busitu, cognita fraude, discessit.
- 190      99       Anno 999<sup>a</sup>. Indictione 12<sup>a</sup>. Hoc anno descendit  
 ~~ Trachanioti catepanus qui et Gregorius, et obsedit ciuitatem Grauinam, et comprehendit Theophilactum.
- 195      100       Anno millesimo ab Incarnatione Domini. Indictione tertiadecima. Hoc anno captus est predictus Smaragdus a Trachanioti in mense julii, undecima die. Et in ipso anno obiit rex Otto in Roma.
- 200      101       Anno 1002<sup>a</sup>. Indictione 15<sup>a</sup>. Hoc anno obsedit Saphi catus Barum, adstante majo secunda die, usque in sanctum Lucam mense octobris, tuncque liberata est per Petrum ducem Veneticorum.

-----

186 t marco: nearco P Marcho S Marcus L excubitus: exubitus PUN 189 Busitu: -tus S Smaragdo prefato: predicto (prae- S pre- L) Smaragdo SNL in om. SNL Barum: -ro P -ri L 190 prefatus: -dictus SN Barum: in baro P Bari L 191 Busitu: -tus S 194 Trachanioti: Trachamoti PUN Trachamotus S Traemonti L 196 Anno -- Domini: millesimo anno -- Domini P Anno Domini millesimo S Anno ab incarnatione Domini millesimo NL Indictione tertiadecima PUSL inter lin. N 197 est supra lin. U predictus: -fatus L 198 Trachanioti: Trachamoti PU Trachamoto S Tracamoto N Tracamoto L in om. SNL 199 in ipso anno om. SNL in Roma: Romae S 201 Barum: -ri L adstante -- die: 2 Maii S ij<sup>a</sup> die mense madij N ij die mens. maii L in: ad PU 202 sanctum: -to P Lucam: -ca P tuncque: tunc S 203 Veneticorum: Be- NL uenetorum U

- 102 Anno 1003<sup>a</sup>. Indictione 1<sup>a</sup>. Hoc anno obsede-  
~~~  
205 runt Saraceni montem Scauiosum mense martii, et nihil
profecerunt.
- 103 Anno 1005^a. Indictione 3^a. Hoc anno rediit
~~~  
Durachium in manus imperatoris per Theodorum.
- 104 Anno 1006<sup>a</sup>. Indictione 4<sup>a</sup>. Hoc anno descendit  
~~~  
210 Xyphea catepanus mense julii.
- 105 Anno 1007^a. Indictione 5^a. Hoc anno defunctus
~~~  
est prefatus catepanus in ciuitate Bari.
- 106 Anno 1008<sup>a</sup>. Indictione 6<sup>a</sup>. Hoc anno descendit  
~~~  
Curcua patricius in mense maji.
- 215 107 Anno 1009^a. Indictione 7^a. Hoc anno cecidit
~~~  
maxima nix, ex qua siccauerunt arbores oлиue, et pisces  
et uolatilia mortua sunt. Et in mense maji incepta est  
rebellio. Et in mense augusti apprehenderunt Saraceni  
ciuitatem Cosentiam, rupto federe, nomine cayti Sati.
- 220 108 Anno 1010<sup>a</sup>. Indictione 8<sup>a</sup>. Hoc anno obiit  
Curcua et descendit Basilius catepanus Mesardoniti men-  
se martii. Et Silictus incendit ipsos homines in ciui-  
tate Trani.
- 109 Anno 1014<sup>a</sup>. Indictione 12<sup>a</sup>. Hoc anno uenit  
~~~  
225 Henricus imperator Romam mense februarii, et Cassanus

204 obsederunt Saraceni inv. S 205 Scauiosum: Caeuosum P
et nihil profecerunt SCMART 208 Durachium: di- P eraclius U
209 descendit om. L descendit U 212 Bari: -ro P 214 in
om. SNL maji: mayo P 217 in om. SNL maji: mayo P
218 in om. SNL apprehenderunt: com- U 219 ciuitatem Co-
sentiam inv. P c. cosentiae U nomine -- Sati om. L nomine:
nomen P no. ti U 221 Mesardoniti: maserdoniti P marsedoni-
ci U cum Macedonibus S 222 ipsos: multos S 225 Cas-
sanus: -num U

incensa est mense augusti.

110 Anno 1015^a. Indictione 13^a. Hoc anno apparuit
~~~ stella cometis mense februarii. Et Samuel rex obiit et  
 regnauit filius ejus.

230 111 Anno 1016<sup>a</sup>. Indictione 14<sup>a</sup>. Hoc anno occisus  
~~~ est ipse filius prefati Samuelis a suo consobrino filio  
 Aroni et regnauit ipse. Et ciuitas Salernum obsessa est
 a Saracenis per mare et per terram, et nihil profecerunt.

112 Anno 1017^a. Indictione 15^a. Hoc anno abiit in
~~~ Butrunto Mesardoniti catepanus. Et in mense nouembris  
 interfectus est Leo, frater <ejus>, Argiro. Et in hoc  
 anno descendit Turniki catepanus mense maji. Et fecit  
 prelum cum Mele et Normannis Leo Patiano exubitus.

Iterum in mense junii, uigesima secunda die, prelum  
 240 fecit prefatus Turniki catepanus, et uicit Melem et Nor-  
 mannos; et mortuus est Patiano ibi. Et Condoleo descen-  
 dit in ipso anno.

113 Anno 1018<sup>a</sup>. Indictione 1<sup>a</sup>. Hoc anno descendit

-----  
 226 incensa: -sum U 228 stella om. SN cometis: -tae U  
 -ta SNL 229 regnauit -- ejus: filius regnauit S filius  
 ejus regnauit L inter lin. N 231 ipse om. SNL prefati:  
 -dicti S a suo: ab ejus SNL consobrino: -na S 232 Aro-  
 ni: -nis U Salernum: -ni U 233 per terram: terram SNL  
 et -- profecerunt SCMART 234 abiit Guillou obiit PUSNL  
 235 Butrunto: Butunti SNL Mesardoniti: Marsedonici U Masar- L  
 catepanus: Capitaneus L nouembris: -brio PUL 236 <ejus>  
supplevi Argiro: -ri SNL in hoc anno om. SNL 237 cate-  
 panus: Capitaneus NL 239 in om. SNL junii: Iulii L a.  
corr. N 240 prefatus: -dictus S Turniki: -chius S cate-  
 panus: Capitaneus L Melem: -lum S 241 Patiano: -nus SNL  
 Condoleo -- anno om. SNL 243 1018: 1008 L Indictione 1<sup>a</sup>  
PUSNL

Basilius catepanus qui et Bujano, et Abalanti patricius  
 245 mense decembris. Et Ligorius tepoteriti fecit prelum  
 in Trane, et occisus est ibi Joannacius protospatharius;  
 et Romoald captus est, et in Constantinopolim deportatus  
 est.

114 Anno 1019<sup>a</sup>. Indictione 2<sup>a</sup>. Hoc anno fecit pre-  
 250 lium supradictus Bujano in mense octobris cum Francis,  
 et uicit. Et Mel fugit cum aliquantis Francis ad En-  
 ricum imperatorem.

115 Anno 1020<sup>a</sup>. Indictione 3<sup>a</sup>. Hoc anno descende-  
 runt Saraceni cum Rayca, et obsederunt Bisinianum, et  
 255 apprehenderunt eam. Et mortuus est ipse ammira et Me-  
 lis dux Apulie.

116 Anno 1021<sup>a</sup>. Indictione 4<sup>a</sup>. Hoc anno captus  
 est Dactus et intravit in ciuitatem Barum equitatus in  
 asina, quintodecimo mensis junii.

260 117 Anno 1022<sup>a</sup>. Indictione 5<sup>a</sup>. Hoc anno uenit Ene-  
 rich imperator in Beneuentum mense martii, et obsedit  
 ciuitatem Trojam in Capitinata.

118 Anno 1023<sup>a</sup>. Indictione 6<sup>a</sup>. Hoc anno uenit

-----  
 244 Bujano: bugiano PU Bugianus SNL Abalanti: ababanti U  
 abalautius S 246 in om. NL Trane: -ni SNL 247 est  
om. L 248 est om. L 250 Bujano: bugiano PU Bugianus SNL  
 in om. L 251 Mel: nel U Melus S fugiit: fugit UL ali-  
 quantis: aliquibus SNL Enricum: Honorium L 255 apprehe-  
 derunt eam: illud apprehenderunt SNL Et: hoc anno add. S  
 Melis: -lus S 258 Dactus: dictus [.] U dictus a. corr. P  
 Barum: -ri UL 259 quintodecimo: die add. N mensis om. S  
 in mense N 261 in om. SNL Beneuentum: -to P 261 ciui-  
 tatem om. SNL Trojam: troiorum U in Capitinata SART

Rayca cum Jaffari caiti in ciuitate Bari in mense junii  
 265 et obsedit eam uno die; et amoti exinde comprehendenterunt  
 Palagianum oppidum; et fabricatum est castellum Motula.

119 Anno 1024<sup>a</sup>. Indictione 7<sup>a</sup>. Hoc anno factum  
 ~~~ est signum magnum in episcopio acherontino sub presule  
 secundo Stephano materiensi in sancto die Pasche: Cru-
 270 cifixus magnus argenteus concussus est tribus uicibus,
 ~~~ capite, brachiis et pedibus, cunctis hoc aspicientibus.

120 Et in hoc anno cecidit nix magna.  
 ~~~ 121 Et in hoc anno transfretauit Bujano in Curbathia,  
 ~~~ et comprehendit ipsam patricissam uxorem Cismigi, et di-  
 275 rexerit illam Constantinopolim.

122 Et in hoc anno mortuus est Enricus imperator, et  
 ~~~ surrexit Conus nepos ejus.

123 Anno 1028^a. Indictione 11^a. Hoc anno descendit
 ~~~ Oresti ketoniti in mense aprilis. Et tunc obiit barensis  
 280 episcopus Joannes, et factus est Bisantius archiepiscopus.

124 Anno 1029<sup>a</sup>. Indictione 12<sup>a</sup>. Hoc anno uenit Eusta-  
 ~~~ chius cum filiis {basilico} et mandato basilico, et adduxit

 264 Jaffari: Taf- UL Saf- S caiti scripsi criti PUSNL in
 ciuitate om. SNL Bari: -ro P -rum SN in om. SNL
 266 Motula: Mutula P Mutule U in Motala L 268 est om. U
 episcopio: -patu U 269 materiensi: -se P materialis L
 sancto: quinto S Crucifixus: enim add. S 272 in hoc an-
 no om. SNL 273 in hoc anno om. SNL Bujano: Bugiano PU
 Bugianus SNL 274 patricissam: patro- P principissam SNL
 Cismigi: Cosmici SN Cormici L 276 in om. SNL hoc -- est:
 mortuus est hoc anno SNL 277 Conus: Constantinus L
 279 ketoniti: chetonici U che- SN chesanti L in om. NL ba-
 rensis: baronensis U 282 {basilico} glossam seclusi Basi-
 lisco S et om. PUNL mandato basilico: mandatora PUSNL
 adduxit -- Christophorum: elegit catepanum C. S eduxit Cathe-
 satum Xpophorum L

honorem catepani ad Christophorum, et Orestes prefatus
ascendit in Constantinopolim cum Bujano.

285 125 Et in hoc anno mortuus est Constantinus imperator
in uigilia sancti Martini, et se uiuente imposuit in sede
sua Romano, et dedit ei uxorem Zoi filiam suam.

126 Tandem Rayca et Jaffari obsederunt castellum
Obbianum, qui Obbianenses extraneos tradentes pacifica-

290 uerunt cum ipsis.

127 Et in mense julii uenit Potho catepanus fecitque
pugnam cum Rayca in Baro.

128 Hoc anno obiit Guamarius princeps Salerni.

129 Anno 1031^a. Indictione 14^a. Hoc anno in mense
295 junii comprehenderunt Saraceni ciuitatem Cassanum. Et
tertia die astante mense julii, fecit prelum Potho cum
Saracenis, et ceciderunt Greci.

130 Anno 1032^a. Indictione 15^a. Hoc anno descendit <...>
Ychiacon et Ketoniti, et secum adduxit ipsos Anatoliki.

300 131 Anno 1033^a. Indictione 1^a. Hoc anno prima die
intrante mense maji, descendit Constantinus protospatha-

283 honorem om. NL catepani: -num U prefatus: -dictus SL
284 ascendit: descendit PU Bujano: Bugiano PUSNL 285 in
hoc anno om. SNL 286 uiuente: -ti U 287 Romano: -num
SNL Zoi: Zoem S 288 Jaffari: Za- P Zaf- U Saf- SL ca-
stellum Obbianum: obbianum [.] U 291 in om. SNL julii:
-o P catepanus: -ni U 293 Hoc -- Salerni om. SNL supp.
in fine lin. et mg. ead. vel aequali manu P 294 in om. SNL
295 comprehenderunt Saraceni inv. U ciuitatem om. SNL Cas-
sanum: -ni U 296 tertia: -o SN astante om. SNL mense:
-sis U julii: -o P 299 Anatoliki: -ky P anacolichi U
Anacolichium S -chi S Anatholicii L 300 Indictione 1^a PUSNL
prima die inv. SNL 301 intrante om. SNL mense om. U
-sis S maji: mayo P

- rius qui et Opo uocabatur, catepanus Italie.
- 132 Anno 1034^a. Indictione 2^a. Hoc anno, undecima
~~~ die intrante mense aprilis, obiit Romanus imperator, et  
305 surrexit Michael imperator. Et Argiro barensis abiit in  
Constantinopoli.
- 133 Anno 1038<sup>a</sup>. Indictione 6<sup>a</sup>. Hoc anno descendit  
~~~ Michael patricius et dux qui et Sfrondili uocabatur, et  
transfretauit cum Maniaki patricio in Sicilia.
- 310 134 Anno 1039^a. Indictione 7^a. Hoc anno in mense
~~~ februarii descendit Nikyforus catepanus qui et Dukyano  
dicebatur.
- 135 Anno 1040<sup>a</sup>. Indictione 8<sup>a</sup>. Hoc anno predictus  
~~~ Dukyano excussit conteratos de Apulia; et predicti con-  
315 terati occiderunt Chirisfacti basilico critin {imperator}
subtus Mutulam, et Romano materiense mense maji.
- 136 Eodemque mense obsedit Argiro filius Melis Bari
~~~ ciuitatem, et percussit Musandum et ligauit eum uincula,

-----

302 et Opo: ropo U catepanus: -ni U 303 undecima die  
inv. U 304 intrante om. SNL mense om. S Romanus: -no  
a. corr. P 305 Et -- Constantinopoli om. SNL supp. in fine  
lin. et mg. ead. vel aequali manu P abiit Guillou obiit PU  
Argiro: cergico U 306 in om. U 307 1038: 1036 L  
309 Maniaki: -ky P mamachi U -chi SN -ochi L Sicilia: -am U  
310 in om. SNL 311 catepanus: -ni U Dukyano: dulkyano P  
Dulchiano U Dulchianus SNL 313 predictus: -fatus L  
314 Dukyano: dulkyano P Dulchianus USNL conteratos: Contrac-  
tos S de: in L predicti: -fati L conterati: Contracti S  
315 Chirisfacti basilico critin: Kyrisfactora critin P Chirisfac-  
tira critin U Chirifactora Crithiri S Chyrisfactora critin N  
Xpophorum critim L {imperator} glossam seclusi imperator PUN  
-rem SL 316 Romano materiense: -num -sem S maji: mayo P  
317 Argiro: Argyrus SN -rus L filius: filiu U Melis: -li S  
Malis L 318 Musandum: -drum S eum: ei U uincula: -lo S

- et intrauit cum eo in Baro; et conterati dispersi sunt.
- 320 137 Anno 1041<sup>a</sup>. Indictione 9<sup>a</sup>. Hoc anno descendit Dukyano a Sicilia, iuitque Asculum. Et in mense martii Arduinus lombardus conuocauit Normannos in Apulia in ciuitate Melfie, et predictus Dukyano fecit prelium cum Normannis feria tertia, et ceciderunt Greci. Et mense 325 maji iterum preliati sunt Normanni feria quarta cum Grecis, et fugit Dukyano in Barum.
- 138 Anno 1042<sup>a</sup>. Indictione 10<sup>a</sup>. Hoc anno uenit ~~Bujano~~ tex augustot fecitque bellum cum Normannis tertia die intrante mense septembris, et comprehensus est 330 ille ibi et in Melfia deportatus est.
- 139 Et in mense decembris obiit Michael imperator, et eleuatus est Cesar nepos ejus nomine Michael imperator.
- 140 Et in mense februarii factus est Argiro barensis 335 princeps et dux Italie.

-----

319 intrauit: introiuit S in Baro: Barum SN Bari L conte-  
rati: Contracti S 320 Indictione 9<sup>a</sup> P 321 Dukyano:  
dulchia U Dulchianus SNL in om. SNL martii: -cio P  
322 Arduinus: Ardumus SNL Normannos om. PU Apulia: -am U  
323 predictus: -fatus L Dukyano: Dulchianus USNL  
324 feria tertia scripsi fere tribus milibus PU fecit N om. SL  
la terga feria C ala terga feria M la terza (3<sup>a</sup> I) feria ART  
Et mense: et in mense P maji: mayo P 325 feria quarta:  
fere quadringenti PU 326 Dukyano: Dulchianus USNL Barum:  
-ro U 327 ~~Bujano~~ scripsi cf. Annales barenses 23 [...] S  
[-10-] C [-7-] AR [...] T tex augustot: ex aug. to PU mense  
augusto S ex Agusto NL forsitan ἐξακοντός Mathieu 329 in-  
trante om. SNL mense: -sis S 330 Melfia: -am S  
331 in om. SL 332 et eleuatus -- imperator om. U 334 in  
om. SNL Argiro: Argyrus SL -rus N

- 141 Et mense aprilis descendit Maniaki magistrus  
~~~ Tarentum, et in mense junii deportauit Monopolim ciui-  
tatem, abiitque in ciuitatem Materam et fecit ibi grande
homicidium.
- 340 142 Et in mense septembris electus est comes Guidel-
~~~ mus a Matera.
- 143 Et hoc anno depositus est prefatus Cesar Michail  
~~~ a regno cecatusque est Zoi et Theodore sororum jussione,  
et Constantinus Monomachus factus est imperator.
- 345 144 Et tertia die intrante mense julii capta est Ju-
~~~ uenaties ab Argiro duce. Et in mense augusti iuit prefa-  
tus Argiro ad obsidendum Tranem seditque super eam mense  
uno.
- 145 Anno 1043<sup>a</sup>. Indictione 11<sup>a</sup>. Hoc anno reuersa  
~~~
- 350 est ciuitas Barum in manus imperatoris. Et in mense
Septembris descendit Pardus patricius cum multo auro,

336 Et mense: et in mense U Maniaki: -ky P -chus S -chi NL
magistrus: -stro U -ster SNL 337 Tarentum: -ti PU in
om. SNL deportauit om. S Monopolim: var. -is mg. N
338 in om. PNL ad S Materam: matheriem U 340 electus --
Guidelmus: Gulielmus e. est comes S electus: eleuatus L
Guidelmus: Gulielmus SL 341 a Matera: Materae S 342 est
supra lin. U prefatus: -dictus S Cesar: -rus P 343 ce-
catusque: et excaecatus S et caecatus N cecatusque -- jussio-
ne om. L Zoi: Zoy P Zoes S 344 et -- imperator: et eleua-
tus est Constantinus Monomachus in imperium L Monomachus:
monachus U 345 tertia: -o L intrante om. L mense om. U
julii: -o U capta: -tum U Juuenaties: -um U 346 in
om. SNL augusti: -to P prefatus: -dictus S 347 obsiden-
dum: obsidionem SNL Tranem: -ni SL 349 reuersa: -sum U
350 ciuitas om. PU Barum: -rus P -ri L in: ad PU in men-
se: mense SNL

- quem Maniaky fecit occidi, seque imperatorem ab omnibus appellari. Et in mense octobris uenit Barum, minimeque illum recepit. In mense uero februarii descendit Theo-
- 355 dorocanus magister et catepanus, et Maniaky predictus perrexit Dyrachium.
- 146 Anno 1044^a. Indictione 12^a. Hoc anno Guidel-
mus, filius Tancredi, descendit cum Guarimari principe in Calabriam, feceruntque ipsam Stridulam castellum.
- 360 147 Anno 1046^a. Indictione 14^a. Hoc anno perrexit Argiro patricius Constantinopolim, et Palatinus catepa-
nus qui et Eustasius reuocauit omnes exiliatos in Barum,
perrexitque Tarentum. Et octaua die intrante mense maji
commisit prelum cum Normannis, et ceciderunt Greci.
- 365 148 Et hoc anno uenit Conus rex Almanorum Romam, eo
quod erant ibi tres pape: Siluester in ecclesia sancti
Petri, in Laterano Gregorius, et Benedictus in Tuscula-
no; quibus ejectis, consecratus est ibi papa nomine Cle-
mens a predicto imperatore. Deinde predictus imperator

352 Maniaky: manachi U-ches S Manichij L seque: sicque U
atque L imperatorem om. U 353 in om. SNL Barum: -ro P
-ri L 354 Theodorocanus: Theodor canus P Theodorus ca-
nus USNL 355 Maniaky: manachi U-ches S-chi N-chy L
predictus: -fatus L 356 Dyrachium om. L Di- PN Du- U
357 Guidelmus: Guillelmus S Gulielmus L 358 filius supra
lin. ead. manu N Tancredi: -e P de Sicilia add. L descen-
dit: descenditque P 359 ipsam: ipsum S Stridulam: Squil-
lacii S 361 Argiro: Argyrus S-rus N-rius L 362 Eusta-
sius: -um PU-chius L in: ad S 363 perrexitque Tarentum:
petiitque Tardum L intrante: in Trano SNL 365 Conus: Con-
radus L 366 erant: erat P pape: pontifices S 368 con-
secratus: confirmatus SNL ibi papa om. U nomine om. UL
369 predicto: -fato L predictus om. L dictus SN impera-
tor om. L

370 uenit Beneuentum; Beneuentani uero ad ejus injuriam
absciderunt streuuas equi ejus.

149 Et hoc anno obiit Guidelmus, et frater ejus
Drogo factus est comes.

150 Anno 1047^a. Indictione 15^a. Hoc anno compre-
375 hensem est oppidum Stira a Guarangis in mense octobris,
et in mense decembris depopulauerunt Licce.

151 Et in mense junii supradictus papa Benedictus
per poculum ueneni occidit papam Clementem.

152 Anno 1050^a. Indictione 3^a. Hoc anno mense sep-
380 tembris obiit Zoi imperatrix, soror Theodore, que fuerunt
filie Constantini imperatoris. Zoi enim habuit uiros
tres: primum Romano, secundum Michail, tertium Constan-
tinum Monomachum. Regnauit cum his tribus uiris annis
uiginti duobus; post mortem uero predicte Zoi, regnauit
385 ipse Constantinus imperator cum Theodora sua cognata;
jam nouem annis regnauit imperator Constantinus.

 370 Beneuentani uero: Beneuentanique L 371 absciderunt:
-scin- L streuuas: sercuuas U strenutas S strenuas canc. N
frenos L equi: equorum L 372 et hoc: hoc etiam SNL
Guidelmus: Gulielmus L 373 Drogo: Drago UL 374 compre-
hensem: ap- SNL 375 Stira: Scyra S Stita NL Guarangis:
garganis U -gnis L in om. SNL 376 in om. SNL Licce:
Litium SN Liticem L 377 in om. SNL junii: -o P supra-
dictus: dictus SNL 378 ueneni: -no S 379 mense septem-
bris om. PUSN 380 Zoi: Goy P Zoe S Theodore: -i L que:
qui L fuerunt: fuerat L 381 filie: -a L Zoi: Zoy P
Zoe S om. L enim om. L 382 Romano: -num USNL Michail:
Michaelem S 383 Monomachum: monachum U 384 predicte
om. L Zoi: Zoes S regnauit: regine NL 386 nouem annis
inv. U nono anno NL regnauit -- Constantinus om. US

- 153 Anno 1051^a. Indictione 4^a. Hoc anno descendit
Argiro magister, uesti et dux Italie, filius Melis, in
mense martii, et abiit Barum; et non receperunt illum
390 Adralistus et Romoaldus cum Petro ejus germano. Sed
non post multum tempus, Barenses receperunt eum sine
uoluntate Adralisti et aliorum; sed Adralistus fugit.
Romoaldus uero et Petrus fratres ab Argiro sunt comprehensи,
ac catenis uinti, Constantinopolim deportati
395 sunt.
- 154 Hoc anno Drogo occisus est in monte Ilari a suo
compatre Concilio, et frater ejus Vmfreda factus est
comes.
- 155 Anno 1053^a. Indictione 6^a. Hoc anno in feria
400 sexta in mense junii Normanni fecerunt bellum cum Alamanis quos papa Leo conduxerat et uicerunt. Et hoc
anno fuit magna fames in Italia.
- 156 Anno 1054^a. Indictione 7^a. Hoc anno obiit Syco
protospatharius materiensis.
- 405 157 Anno 1055^a. Indictione 8^a. Hoc anno obiit Constantinus imperator qui et Monomachus.

387 1051: 1052 U 388 Argiro: Argyrus S -us NL magister:
magnus L Melis: -li S in om. SNL 389 martii: -cio P
receperunt: recepit L 390 Adralistus: Magnus add. L et:
ac S 391 tempus: -poris PSL eum: illum US 392 fugiit:
fugit US 393 fratres: frater L Argiro: Argyro S Argiuo L
394 ac: et SL 396 Drogo: drago U -gus NL 397 Concilio
om. S Con. L Vmfreda: -dus S 400 in om. SNL de U junii:
-io P 401 papa Leo: prepleo U conduxerat: ad- SNL hoc
anno fuit: fuit hoc anno SNL 402 in Italia SART 404 ma-
teriensis: mantuensis U 406 Monomachus: monachus U

- 158 Anno 1056^a. Indictione 9^a. Hoc anno cepit regnare predicta Theodora augusta soror Zoi imperatricis.
- 159 Et Vmfreda obiit et Robertus frater ejus factus
- 410 est dux.
- 160 Et hoc anno obiit Petrus archiepiscopus cosentiane ecclesie.
- 161 Anno 1057^a. Indictione 10^a. Hoc anno mortua est Theodora augusta et Michail Bringa factus est imperator.
- 415
- 162 Anno 1058^a. Indictione 11^a. Hoc anno Trombi patricius fecit occidere scribones in Cotroni ciuitate.
- 163 Anno 1059^a. Indictione 12^a. Hoc anno mortuus est Michail Bringa et Isaki o Comni factus est imperator.
- 420 164 Anno 1060^a. Indictione 13^a. Hoc anno eleuatus est imperator Constantinus o Ducas.
- 165 Anno 1061^a. Indictione 14^a. Hoc anno Robertus dux cepit ciuitatem acherontinam.
- 166 Anno 1062^a. Indictione 15^a. Hoc anno factus
- 425 est papa Alexander lucanus.
- 167 Et in hoc anno intrauit Robertus dux in ciuita-

407 regnare: regina SNL 408 predicta Theodora: Theodora prefata L augusta om. L Zoi: Zoy P Zoes S 409 frater ejus om. U 411 hoc anno om. SNL cosentine ecclesie: consentinus U Cosentiae S 414 Michail: -el S -yl N -ele L 417 scribones: -nem S Cotroni ciuitate inv. SNL 419 Michail om. S -yl N -el L Bringa: imperator add. S Isaki o Comni: Ysaky ocomny P isaki occomni U Isachius Oconnus S Ysachy oconi N Isachus Oconi L 421 Constantinus: -nos L o Ducas S 422 acherontinam: -tiam N -thiam L 426 et in om. P in hoc anno om. SNL intrauit Robertus inv. SNL

- tem Oriem. Et iterum apprehendit Brundusium et ipsum
miriarcham.
- 168 Anno 1063^a. Indictione 1^a. Hoc anno comprehen-
hensum est Tarentum a Normannis.
- 169 Anno 1064^a. Indictione 2^a. Hoc anno comprehen-
sa est Matera a Roberto comite mense aprilis.
- 170 Anno 1065^a. Indictione 3^a. Hoc anno Robertus
dux intravit Siciliam et interfecit Agarenorum multitu-
dinem, et tulit obsidem ex ciuitate Panhormo.
- 171 Anno 1066^a. Indictione 4^a. Hoc anno Geofredus
comes, filius Petronii, uoluit ire in Romaniam cum mul-
ta gente, sed obstitit illi quidam duxor Grecorum no-
mine Mabrica.
- 440 172 Et hoc anno princeps Ricardus intravit terram
Campanie, obseditque Ciperanum et comprehendit eam et
deuastando usque Romam peruenit.
- 173 Anno 1067^a. Indictione 5^a. Hoc anno in mense
maji mortuus est Constantinus o Ducas imperator, et Mi-
chail filius ejus suscepit imperium.
- 174 Et hoc anno apparuit stella cometes et comes

427 Oriem: -ae S -e L ipsum: ipsam L 428 miriarcham:
Ma- L 429 Indictione 1^a PU supra lin. N om. SL comprehen-
hensum: -sa SNL 430 Tarentum: ciuitas Tarenti SNL
432 comite om. U 435 obsidem: obsidionem S Panhormo:
-mi U 436 Geofredus scripsi Lofredus PUSNL 438 gente:
giente L obstitit: obstetit SNL 439 Mabrica: Mambrita PU
440 hoc anno om. SNL 441 Campanie: capitanie L Ciperanum:
Ciparum L eam: eum NL 443 in om. SNL 444 maji: mayo P
o Ducas S -se L Michail: -el USL 446 hoc om. SNL
anno om. PSNL cometes: -tis U -ta SNL

normannus Robertus fecit bellum cum Araldo rege Anglo-rum, et uicit Robertus, qui et factus est rex super gentem Anglorum.

450 175 Anno 1068^a. Indictione 6^a. Hoc anno in sexta-decima die mensis februarii, Robertus dux obsedit ciuitatem nomine Montempilosum; ubi nihil proficiens, cum paucis abiit Obbianum et cepit eam. Et ex traditione cujusdam Gotifredi, intravit ipse dux in prefatam ciuitatem Montispilosi.

176 Anno 1069^a. Indictione 7^a. Hoc anno in mense septembris prefatus dux Robertus obsedit ciuitatem Bari.

177 Et Romano Diogenis, qui cum prefato Michail priuigno suo tenebat imperium, fraude predicti Michail priuigni sui apud quandam ciuitatem Armenie comprehensus et cecatus est.

178 Anno 1070^a. Indictione 8^a. Hoc anno mense januarii magnum homicidium actum est in ciuitate Brundusii, nam Normanni uolentes eam comprehendere, tenti sunt 465 ex eis quadraginta cum aliis eorum ministris quadraginta-

 447 normannus: -manis P -manus U -niae S -nie L Araldo: Arnaldo US 448 Robertus om. PUNL 450 in om. SNL sextadecima die inv. NL 451 die om. S mensis om. SNL 452 nomine om. SNL Montempilosum: -ti- P -si S Montipilosi N Montispilosi L 453 cepit: recepit SNL ex supra lin. P om. SNL 454 prefatam: dictam SNL ciuitatem Montispilosi inv. P 456 in om. SNL 457 Robertus om. PSNL ciuitatem Bari inv. P Barum SNL 458 Romano: -nus SNL Diogenis: -nes S prefato: -dicto S Michail om. U -ele S 459 predicti: -fati L Michail: Michaelis SL 460 Armenie: Arthe-PU Arte- NL comprehensus: est add. L 463 actum: factum U in ciuitate om. SNL ciuitate Brundusii: Brundusio ciuitate P Brundusii: -sim L 464 tenti: teneti N

tribus, et capita omnium predictorum ad imperatorem deportata sunt.

179 Anno 1071^a. Indictione 9^a. Hoc anno Robertus dux intravit Brundisiopolim, dimissa ante Barum obside; nam ipse dux fecit fieri pontem in mari quatenus concluderet portum prefate urbis Bari.

470 180 Hoc etiam anno, dolo cujusdam Argirizi, filii Joannaci, occisus est Bisantius cognomento Guirdeliku in Baro.

475 181 Et in quintodecimo die mensis aprilis, cepit Robertus dux ciuitatem Bari.

182 Et in mense julii dux predictus transmeauit Adriatici maris pelagus, perrexitque Siciliam cum quinquaginta octo nauibus.

480 183 Anno 1072^a. Indictione 10^a. Hoc anno mense januarii die decima intravit Robertus dux in Panhormum, ciuitatem Sicilie.

184 Anno 1073^a. Indictione 11^a. Hoc anno intrauerunt plures Normanni in Tranem in octaua Epiphanie cum 485 Petrono comite. Sed Robertus dux, ejecto Petrono, in-

 466 et -- sunt om. U deportata: portata S 470 quatenus:
 conantis L 471 concluderet: -re UL prefate: -tum PN
 -dictum S -tem L urbis: urbi P Ciuitatis L 473 Guirde-
 liku: gir- U Guinderlichus S -chu N -thum L 475 in om. SNL
 quintodecimo: quindecima (15^a L) SNL mensis om. S
 477 in om. SNL predictus: -fatus L 478 pelagus: -gum S
 481 januarii: Iunii S intravit: introiuit U Panhormum: pa-
 normam NL 482 ciuitatem Sicilie: in Sicilia S 484 plu-
 res: primo SNL Tranem: -ne P -no SN Taranto L 485 Petro-
 no: petro U Petronio L ejecto: electo PUN Petrono: pa- PU
 Petronio L introiuit: intravit L

troiuit in ipsam ciuitatem in Purificatione sancte Marie.

185 Anno 1076^a. Indictione 14^a. Hoc anno comprehen-
 sus est quidam nepos africani regis a Rogerio, fratre du-
 cis Roberti, qui preerat Sicilie, cum centum quinquaginta
 490 nauibus in ciuitate Mazaria.

186 Et hoc anno dedit prefatus dux filiam suam nurum
 ~~~ ad imperatorem Constantinopolis.

187 Anno 1077<sup>a</sup>. Indictione 15<sup>a</sup>. Hoc anno obsessa  
 est ciuitas Salerni a Roberto duce Normannorum, et com-  
 495 prehensa est ab eo.

188 Anno 1078<sup>a</sup>. Indictione 1<sup>a</sup>. Hoc anno obsessa  
 est Neapolis a Ricardo principe et minime comprehensa.

189 Et Robertus dux obsedit Beneuentum, sed ejus ob-  
 sedio dissipata est a Radulfo Pipinot comite.

500 190 Et hoc anno obiit prefatus Ricardus princeps.

191 Anno 1079<sup>a</sup>. Indictione 2<sup>a</sup>. Hoc anno intravit  
 Petronus in Tranem; et Barum rebellauit, ejecto exinde  
 presidio ducis; et Bajalardus filius Vmfredi comprehen-  
 dit Asculum.

505 192 Et in hoc anno ejectus est imperator predictus

-----  
 486 in ipsam ciuitatem: in ea ipse ciuitatem PN in eam ipse  
 ciuitatem S in ea ipse ciuitate L 489 Roberti om. PSNL  
 490 Mazaria: Marzaia L 491 Et: in add. P hoc anno  
om. SNL nurum: uxorem L 492 ad om. UL imperatorem  
 C.polis: imperatori C.polis U i. c.politanum S c.politano im-  
 peratori L 494 ciuitas Salerni: Salernum P Neapolis add.  
sed canc. P Normannorum: Normandie L 498 obsedio: obses-  
 sio U 499 Pipino om. L 500 prefatus: -dictus S  
 502 Tranem: -ne P -num NL ejecto: electo PN electo L  
 503 presidio: -side SNL Vmfredi: -dae S -de N Manfredi L  
 505 in hoc anno om. SNL ejectus: electus PN effectus a.  
corr. L predictus: -fatus L

Michail a regno, et Botaniati quidam factus est imperator; qui abstulit prefati Michail uxorem et abusus est ea.

193 Et hoc anno fuit mortalitas hominum in Matera.

194 Anno 1080<sup>a</sup>. Indictione 3<sup>a</sup>. Hoc anno inuentum  
510 est corpus beati Canionis in Acherontia ab Arnaldo ar-  
chiepiscopo. Et idem archiepiscopus construere cepit  
nouum episcopium, id est ecclesiam sancte Dei matris  
Marie.

195 Hoc anno Barum ciuitas reuersa est in potesta-  
515 te Roberti ducis, et idem dux obsedit ciuitatem Taren-  
tum, et in mense aprilis comprehendit eam. Et iterum  
obsedit Castellanetam, et cepit eam.

196 Et hoc anno imperator Michail descendit in Apu-  
liam querendo auxilium a Roberto duce contra Botaniati.  
520 197 Et in mense julii, uigesimo septimo die ejusdem,  
mortuus est Robertus comes eximius, et electi sunt Nor-  
manni a Matera secundo, et cepit regnare Geofredus comes  
filius ejus pro eo in Matera in uigilia sancte Marie  
mense augusti.

----  
506 Michail: -el S regno: Rege NL Botaniati: botamiti U  
-tes S 507 qui: et add. SNL abstulit: actulit N pre-  
fati: -to U -dicti S Michail: -elis NL ea: eam PL 508 Et  
om. PU hoc anno fuit: fuit hoc anno SNL mortalitas: -tos L  
509 inuentum: -tus L 512 episcopium: episcopum L id est:  
in L matris: genetricis U 514 Barum ciuitas: ciuitas Ba-  
ri U Baris ciuitas L potestate: -tem S 515 Tarentum:  
-ti U 516 in om. SNL 517 Castellanetam: -tem a. corr. L  
518 Michail: -el S 519 Botaniati: bothamati U -tem N Bota-  
nisios L 520 Et om. L in om. SNL uigesimo septimo:  
uigesimo sexto U ejusdem om. SNL mensis add. P 521 elec-  
ti: ejecti USL 522 a: de US secundo om. L Geofredus  
scripsi Lofredus PUSNL 524 mense: -sis L

- 525 198 Anno 1081<sup>a</sup>. Indictione 4<sup>a</sup>. Hoc anno Robertus  
dux intrauit Tricarim mense octobris.
- 199 Et in mense aprilis Archirizi perrexit ad Micha-  
lam regem Sclauorum, deditque ejus filio suam filiam  
uxorem.
- 530 200 Et Robertus dux cum prefato Michail imperatore  
perrexit Idruntum, missisque antea nauibus in insula Co-  
rifu que apprehenderunt eam; ubi et ipse post paululum  
una cum imperatore transfretauit, posueruntque in mense  
julii ante Dirachium obsidionem per mare et per terram,  
535 quam stolus Veneticorum ueniens dissipauit, aperuitque  
Diracenis mare.
- 201 Hoc anno Botaniatini factus est monachus, et  
Alexius factus est imperator.
- 202 Et Alamannorum rex Henricus uenit Romam ut eji-  
540 ceret exinde papam Gregorium.
- 203 Anno 1082<sup>a</sup>. Indictione 5<sup>a</sup>. Hoc anno complementur  
ab initio mundi 6281 et ab urbe condita 1824.
- 204 Et hoc anno Alexius imperator collecto grandi

-----  
 527 in mense aprilis: eodem mense SL mense octobris N Michal-  
 lam canc. N Michaelem S 528 suam: ejus S filiam: in  
add. S 530 prefato: -dicto S Michail: -ele S 531 Co-  
 rifu: -fo PL corfu U -fe S 532 post om. S prius L  
 533 una om. L in om. SNL 534 Dirachium: du- UL Dyr- S  
 per mare et om. U per terram bis N 535 stolus: solus L  
 Veneticorum: uenetorum U aperuitque -- mare: apertumque est  
 mare Durachii U 536 Diracenis: Dyr- S 537 Botaniatini:  
 boti- P bothimatini U Botaniates S 539 Alemanorum: Al-  
UNL Ale- S ut: et L ejiceret: eiceret PN eiecerat L  
 541 complementur: -pletur L 542 et om. S 1824: 824 PSNL  
 543 Et om. S hoc anno om. SNL collecto: electo U

- exercitu init bellum cum Roberto duce haud longe a Di-
- 545 rachio, et terga uersus fugit. Cecideruntque in ea  
pugna plus quam sex milia ex suis; fuerunt autem in ejus  
exercitu septuaginta milia hominum. Et in mense januarii  
Robertus dux cepit ciuitatem Dirachium, traditione quo-  
rundam Veneticorum.
- 550 205 Et hoc tempore predictus rex Henricus obsedit  
~~~ Romam ut ui introieret et faceret ibi papam rauennensem  
archiepiscopum; sed minime potuit. Et dux Robertus re-
diens ab Epidauro, relicto ibi Boamundo filio suo, per-
rexit Romam ferens auxilium pape Gregorio, cum rex jam
555 in partibus moraretur Ligurie ad debellandam Mathilde
prouinciam, que cum papa tenebat Gregorio.
- 206 Hoc anno Bajalardus perrexit ad constantinopoli-
~~~ tanum imperatorem Alexium causa auxillii.
- 207 Et in eodem anno, sextodecimo die intrante mense  
~~~

544 haud: aut U Dirachio: du- U Dyr- S dir- N [...] L
 545 fugiit: -git USNL 547 hominum: Et dominante isto Ale-
 xio imperatore episcopus rubensis nomine Guislibertus (Guis-
 bertus L) donavit priori Montispilosi ecclesiam sancti Sabini
 quae (que L) est in ciuitate Rubi, qui prior tenebatur omni
 anno ad quattuor libras cere (rae S) in die Sabbati sancti
 (Sabbatis L) et mittere unum hominem equestrem (g- L) ad suas
 expensas, quando episcopus rubensis ibat ad Barum (Barensem
 ciuitatem L) seu (siue L) ad Canusium add. SNL in om. SNL
 548 Dirachium: du- UL Dyr- S 549 Veneticorum: uenetorum U
 550 predictus rex: rex prefatus L 551 ui: ibi U ibi:
 ibidem SNL ibi papam: papam ibidem L 552 archiepiscopum:
 episcopum L sed minime potuit om. U Robertus om. PSNL
 553 reliquo: sub lecto sibi S lecto N Boamundo: Boamons PN
 554 rex jam inv. U 555 Ligurie: Lombardiae S debellandum:
 bellandum U 557 Bajalardus: Bailardus U 559 in om. SNL
 eodem: eo S sextodecimo die inv. SNL intrante om. SNL
 mense om. S

560 maji, dedicatum est in Matera nouum templum in honore
sancti Eustasii ab Arnaldo archiepiscopo sub domino
Stephano abate, auctore ipsius templi.

208 Anno 1083^a. Indictione 6^a. Hoc anno complentur
~~~ 517 anni ex quo intrauerunt Longobardi in Italiā. Hoc  
565 anno cyclus solaris uigintiocto extitit, et cyclus luna-  
ris decem et septem, et cyclus nouennalis primus, et  
epacta luna nulla.

209 Et hoc tempore Romani a pape Gregorii societate  
~~~ discedentes, legatos ad predictum direxerunt regem, quo  
570 eum Rome mitterent; sed dux hoc anticipans direxit plus-
quam triginta milia solidorum Romanis, quatenus sibi eos
papeque reconciliaret; quod et factum est.

210 Attamen rex Romam adueniens cepit totam regionem
trans Tiberim in qua apostolorum principis eminet templum.

575 Et in mense junii, relicto ibidem suo presidio ac filio
in castellum quod ipse illic construxit ad debellandum
Gregorium papam qui in Laterano ac in Celio se continebat

 560 maji: mayo P honore: -rem L 561 Eustasii: -chii UL
domino Stephano abate: Stephano domino abate P dominio S. a.
UN Stephano Abbe et Domino L 563 hoc anno PUSNL
565 extitit om. S cyclus: Circulus L 566 decem et septem:
ix L cyclus: circulus L 567 nulla: [. .] S 568 pa-
pe -- discedentes: papa Gregorio sequuti discedentes S papa
Gregorii subiectione se humiliantes L 569 predictum:
-fatum L 570 mitterent: -ret U -re L 571 Romanis: Ro-
mam S quatenus: quibus L 573 Attamen: ac tamen P cepit:
incepit PNL 575 in om. SNL suo presidio inv. S 576 ca-
stellum: -lo S ipse: ille PU illic: illico a. corr. P statim
add. S 577 Laterano: latino canc. N Latio L Celio monte
inv. L se continebat monte: m. s. c. USL

monte, ablatis secum quadraginta a Roma obsidibus, seces-
sit in partibus Tuscie.

580 211 Et dux in mense maji posuit ante Cannas ciuitatem
~~~~ Apulie obsidionem, et in mense julii comprehendit eam.

212 Anno 1084<sup>a</sup>. Indictione 7<sup>a</sup>. Hoc anno Robertus  
dux, collecta multitudine Normannorum, Longobardorum alia-  
rumque gentium perrexit Romam ut papam Gregorium dura ob-  
585 sidione retentum liberaret, quod et factum est; nam Romam  
adueniens, urbis maximam partem cepit, et papam exinde  
viriliter abstrahens, secum deuexit Salernum.

213 Anno 1085<sup>a</sup>. Indictione 8<sup>a</sup>. Hoc anno predictus  
dux grandi apparatu nauium hominumque innumerabili exer-  
590 citu Brundisiopolim ueniens, et disposita ibidem nauali  
machinatione, ingressus est Adriaticum pelagus, perrexit-  
que in insulam nomine Cassopim, ubi stolus Veneticorum  
et filius ducis Venetie cum plurimis nauibus erat infestus  
duci Roberto.

595 214 Sed bello in mari inter eos confecto, uictoria

-----  
 578 ablatis om. S secum: cum S a Roma obsidibus: o. R. S  
 579 partibus: partes US 580 maji: mayo P Cannas: -nam U  
 [.....] L 581 in om. SNL julii: -o P iunii UN 585 re-  
 tentum: dentum U quod -- est: factumque est ita L 586 ad-  
 ueniens: et add. SNL 586 deuexit: adduxit U Salernum:  
 -ni N 588 predictus: -fatus L 589 grandi: -dem U ap-  
 paratu: -tum a. corr. P -tum U nauium: idem [-7-] add. P  
 multitudinemque add. U hominumque: hominum U innumerabili:  
 ininnumerabili U 590 ueniens: uenit U et om. PNL dis-  
 posita: deposita L 592 Cassopim cum var. orth. USL ubi  
 stolus Veneticorum: de Dominis Veneticorum L Veneticorum:  
 uenetorum U 593 Venetie: -arum U plurimis om. U [-8-] PN  
 [...] L

ad Normannos concessit. Cesi sunt in ea pugna plus quam quinque milia hominum, preterea naues quinque capte, due cum hominibus submerso sunt, ita ut qui gladium potuere euadere bellatoris, pelagi eos uorago glutiret.

600 215 Hoc anno mense maji predictus papa Gregorius dum moraretur Salerni diem clausit extremum. Quo moriente tanta fertur grandinum tonitruumque extitisse procella, ut omnes illic positi hujusmodi turbinibus putarent interire.

605 216 Mense julii, dum jam dictus dux moraretur loco qui dicitur [-8-] deuictis Veneticis, exercitusque ejus ob quandam ciuitatem capiendam in Cefalonia moraretur insula, ipse autem in predicto loco cum parte exercitus resideret, preparans se qualiter cum grandi apparatu nauium et militum innumera multitudine ad regiam tenderet nauigio urbem, jussu misericordissimi et omnipotentis Dei, qui dissipat ac reprobat cogitationes uel consilia principum non ex suo procedentia, profluuio uentris ex-

-----  
 596 concessit: recessit L Cesi: cesa N cesa L 597 quinque milia: mille U 598 potuere: -runt U 599 pelagi supra lin. U eos: aequo UN glutiret: deglutiret L 600 maji: mayo P predictus: -fatus L 601 moraretur Salerni inv. S Momuretum Salerni esset L 603 hujusmodi turbinibus: hujus terribilitatis procella U 606 [-8-] P ueneti uicti a S [-7-] N [.....] L lacunam non indicat U Veneticis: uenetis U 607 capiendam om. L -da U 608 insula: in insula L predico: -fato L parte: patre U 609 resideret: residdens L preparans: -rauit L se om. L qualiter om. PU 4 m L cum -- nauium: nauium cum grandi apparatu L 611 nauigio: -um U urbem: ciuitatem S et om. PU 612 ac: et UL uel om. L atque U consilia -- procedentia om. L 613 profluuio -- est: profluuio filius praedicti Roberti factus est dux PU fluio praeudente defunctus est L

- tinctus est.
- 615 217 Anno 1086<sup>a</sup>. Indictione 9<sup>a</sup>. Hoc anno Rogerius filius predicti Roberti ducis factus est dux.
- 218 Anno 1087<sup>a</sup>. Indictione 10<sup>a</sup>. Hoc anno in mense maji corpus beatissimi Nicolai mirrensis archiepiscopi a quibusdam Barensibus a predicta Mirrea ablatum, in
- 620 Barum deuectum <est>, caput ciuitatum Apulie.
- 219 Hoc anno abbas Desiderius sancti Benedicti montis Cassini, consensu quorundam nobilium romanorum, factus est papa romanus, uiuente adhuc Clemente papa qui fuerat Rauenne archiepiscopus.
- 625 220 Anno 1088<sup>a</sup>. Indictione 11<sup>a</sup> Hoc anno mense septembris factus est grandis terremotus per totam Apuliam, ita ut in quibusdam locis turres ac domos subruisse fertur. Tunc enim cepta est guerra inter Rogerium ducem et Boamundum fratrem ejus.
- 630 221 Hoc anno comprehensa est Siracusa Sicilie quondam caput a Rogerio comite, in qua fertur homines comedentes ac infantes ob diuturnitatem obsidionis.
- 222 Anno 1089<sup>a</sup>. Indictione 12<sup>a</sup>. Hoc anno facta est sinodus omnium apuliensium, calabrorum ac brutiorum epi-

-----

616 predicti: -fati L 617 in om. SNL 618 maji: mayo P beatissimi: beati U archiepiscopi: episcopi U 619 predi-  
cta: -fata L ablatum: est add. L 620 Barum: -ri L <est>  
supplevi 623: papa: Antipapa S Rauenne: -na P Recensis L  
archiepiscopus: episcopus P 627 ac: et N subruisse fertur:  
ruisse feratur S 631 Siracusa: Sy- S Ci- L quondam om. L  
condam U ac: et SNL 633 facta: -tus U 634 ac: et L  
brutiorum: brieziorum PU bri- N

635 scoporū in ciuitate Melfie, ubi affuit etiam dux Roge-  
 rius cum uniuersis comitibus Apulie et Calabrie et alia-  
 rum prouinciarum; in qua statutum est ut sancta treuia  
 Dei teneretur ab omnibus sibi subjectis.

223 Hoc anno obiit Vrsus barensis archiepiscopus; et  
 640 papa Vrbanus nomine uenit in ciuitatem Barum et consecra-  
 uit illic confessionem sancti Nicolai, et Heliam archi-  
 episcopum, uiuente adhuc papa Clemente; et consecrauit  
 brundusinam ecclesiam prefatus papa Vrbanus.

224 Anno 1090<sup>a</sup>. Indictione 13<sup>a</sup>. Hoc anno mense au-  
 645 augusti Acheruntia admirandum in modum cremata est a se  
 ipsa.

225 Et hoc anno mortuus est Jordanus princeps.  
226 Anno 1091<sup>a</sup>. Indictione 14<sup>a</sup>. Hoc anno jurata  
 est a Normannis treuia Dei, et complentur ab initio mun-  
 650 di anni 6291; epacta uigesimanona.

227 Anno 1092<sup>a</sup>. Indictione 15<sup>a</sup>. Hoc anno dum obsi-  
 deretur Ories ciuitas a Boamundo, auxilio quorundam Orie-

-----  
 636 cum -- comitibus: et uniuersi comites U et: ac SN et  
 aliarum: aliarumque U 637 in om. PU treuia: treuua U  
 treua L 638 Dei om. N teneretur: re- S de- NL sibi  
om. SNL 640 Barum: -ri U 642 uiuente -- Clemente: qui  
 uenerat adhuc cum praedicto papa Clemente U predicto: -fato L  
 papa: Antipapa S 643 prefatus: -dictus S 644 augusti:  
 -to P 645 admirandum in modum S cf. miraculosamente CART  
 647 hoc anno om. SNL mortuus: mortus L Jordanus: Lor- L  
 princeps om. L 648 a Normannis treuia Dei: treuia Dei a  
 Normannis U 649 treuia: treuua U treua L et complentur --  
 uigesimanona om. S 649 6291 -- uigesimanona om. NL sed  
habent eo loco siglum uigesimanona: et ab incarnatione domi-  
 ni .M.XCI. add. P 651 dum: cum S 652 Orietani: orien-  
 tani U

tani dissipauerunt ejus obsidionem, et ipso Boamundo fugam petente, cunctum ejus apparatus et signa ceperunt.

655 228 Anno 1093<sup>a</sup>. Indictione 1<sup>a</sup>. Hoc anno obiit Eugenia abbatissa sancti Benedicti monasterii materiensis mense decembris.

229 Et in eodem mense ipsius anni, Vrbanus papa uenit Materam et applicuit ad cenobium sancti Eustachii cum 660 grandi plebe hominum suorum.

230 Anno 1095<sup>a</sup>. Indictione 3<sup>a</sup>. Hoc anno, mense aprilis, in nocte, die <quarta>, quarta feria, subito uisi sunt igniculi cadere de celo quasi stelle per totam Apuliam, qui repleuerunt uniuersam superficiem terre. Et ex 665 tunc ceperunt Gallie populi pergere -- immo, totius Italiae -- ad sepulchrum Domini cum armis, ferentes in humero dextro crucis uexillum.

231 Anno 1096<sup>a</sup>. Indictione 4<sup>a</sup>. Hoc anno Rogerius comes Sicilie, cum uiginti milibus Saracenorum et cum 670 innumera multitudine aliarum gentium, et universi comi-

-----  
653 dissipauerunt ejus obsidionem: obsidionem dissipauerunt SNL  
ipso -- petente: ipse Boamundus fugam petens U fugam: fuga PL  
654 petente: capiente L signa: insignia L 655 Indictione  
1<sup>a</sup> PUSL supra lin. N Eugenia abbatissa inv. U 657 decem-  
bris: Octobris SNL 658 in om. SNL ipsius anni om. SNL  
uenit: in add. SNL 659 Materam: materiem U ad om. PUNL  
660 suorum om. S 661 mense: de mense PU aprilis: -li P  
662 nocte: -ta PU die: diei S <quarta> supplevi quarta:  
quinte P quinta U quarte N 4<sup>e</sup> L feria om. S -e PN -e L  
664 superficiem om. U terre: -ram U ex tunc: exterius U  
665 pergere -- Italiae: imo totius Italiae pergere S  
667 uexillum: signum S 669 uiginti: xx<sup>ta</sup> P 670 innume-  
ra: nimia U

tes Apulie obsederunt Amalfim. Et cum ibi perseuera-  
rent, subito inspiratione Dei Boamundus cum aliis comi-  
tibus et plus quam quingentis equitibus, facientes sibi  
signum crucis super pannos in humero dextro, reliquerunt  
675 obsidionem; et transfretantes perrexerunt in regiam ur-  
bem, quatenus cum Alexii imperatoris auxilio, bellando  
cum paganis pergerent Jerusalem ad sanctum sepulchrum  
Domini Jesu Christi nostri redemptoris.

232 Anno 1097<sup>a</sup>. Indictione 5<sup>a</sup>. Hoc anno Boamundus  
680 cum comite sancti Egidii et cum comite Normannie et ali-  
is comitibus occidentis, cum innumera multitudine in men-  
se aprilis a regia urbe se mouentes, transfretauerunt et  
ceperunt terras quas Turki imperatori abstulerant. Et  
facto bello cum Turkis, uictoriam Christus suis concessit  
685 Christianis. Fertur enim fuisse paganos centum quadra-  
ginta milia. Hoc actum est juxta Niceam ciuitatem.

233 Anno 1098<sup>a</sup>. Indictione 6<sup>a</sup>. Hoc anno in mense  
octobris apparuit stella cometes, et Christiani bellando

-----  
671 Amalfim: -fici PU -phim SL -fin N 672 subito om. U  
673 facientes: -tibus S 674 pannos: -no S reliquerunt:  
relin- L 675 obsidionem: obseditionem U 676 bellando:  
-dum U 677 pergerent: perrexerunt U Jerusalem: ihe- U  
Hie- SNL 678 Domini om. PL Jesu Christi om. PSNL no-  
stri redemptoris inv. U a. manu L 680 sancti: Benedicti  
add. tunc canc. N Normannie: -o L aliis: alii PUL  
681 in om. SNL 683 ceperunt: [-7-] add. P omnem add. S  
terrás: terram S quas: quam S imperatori: -ribus S -re N  
-res L abstulerant: -runt L 684 uictoriam: uictoriamque  
PUNL 685 paganos: de paganis U centum: milia et add. PNL  
686 actum: autem factum L Niceam: nicenam U 687 in om.  
SNL de U 688 cometes: -tis U

- uenerunt usque Antiochiam et obsederunt eam. Et in  
 690 mense aprilis comprehendentes, interfecerunt ibi plus  
 quam sexaginta milia hominum. Iterumque commissa pugna,  
 Christiani uicerunt et ceperunt multa spolia Turkorum.
- 234 Et hoc anno comprehensa est Capua a Roberto co-  
 mite mense maji.
- 695 235 Anno 1099<sup>a</sup>. Indictione 7<sup>a</sup>. Hoc anno in mense  
 octobris papa Vrbanus congregauit uniuersalem sinodum  
 in ciuitate Bari, in qua fuerunt 185 episcopi.
- 236 Et hoc anno in mense junii in festiuitate sancti  
 Petri apostoli, comprehensa est per pugnam Jerusalem ci-  
 700 uitas a Christianis; et omnes quos ibi inuenerunt occi-  
 derunt. Fertur autem occisa esse ibi ducenta milia ho-  
 minum. Et tunc leuauerunt sibi Christiani regem Gotofre-  
 dum, qui fuerat Sueuorum dux.
- 237 Tunc in mense julii predictus papa Vrbanus obiit,  
 705 et electus est Pascalis papa.
- 238 Anno 1100<sup>a</sup>. Indictione 8<sup>a</sup>. Hoc anno mortuus  
 est Gotofredus predictus ab urso -- egrediens a saltu --  
 quem ante <uenatus erat>, eum fortiter feriens.

-----

689 in om. SNL de U 690 plus quam om. U 694 maji:  
 mayo P Martii S 695 7<sup>a</sup>: uiijj P in om. SNL de U  
 696 uniuersalem om. L uniuersam S 697 ciuitate: -tem L  
 in qua -- episcopi om. U 698 hoc anno in om. SNL junii:  
 -o P 699 per -- ciuitas: ciuitas Jerusalem per pugnam U  
 per pugnam om. SNL 704 tunc: et USNL in om. SNL de U  
 julii: -o P predictus: -fatus L 705 electus: eleuatus L  
 707 est om. U predictus om. L egrediens: -ent U a saltu:  
 ex alto U 708 ante: antea S an. L <uenatus erat> supplevi  
 eum: ipse S feriens: ferierat S

- 239 Anno 1101<sup>a</sup>. Indictione 9<sup>a</sup>. Hoc anno compre-  
~~~  
710 hensa est Cesarea a Christianis et ad solum usque per-
ducta.
- 240 Et in hoc anno in mense septembris, mortuus est
~~~  
Goffridus comes, et Alexander filius ejus intravit Ma-  
teram, et superiora inceperunt habitari a montensibus.
- 715 241 Hoc anno obiit Arnaldus archiepiscopus acheron-  
~~~  
tinus, et Rogerius comes Sicilie in mense junii.
- 242 Anno 1102^a. Indictione 10^a. Hoc anno in mense
nouembris obiit Stephanus abbas materiensis, et Symeon
abbas successit ei. Et in mense maji electus est Petrus
720 acherontinus archiepiscopus.

710 est: ciuitas add. L 712 in hoc anno om. SNL in om.
SNL de U mortuus est: mortuust U 713 Alexander: alexius
U Alexij L Materam: materiem U 714 superiora: superia P
super ea U [.....] S suprā canc. N inceperunt: caeperunt U
habitari: -re U a montensibus: a montesibus U Anantensibus L
716 Sicilie om. U in om. SNL junii: -o P 717 in om. SNL
de U 719 in om. SNL maji: mayo P